

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számil fel.

Stammer Sándor.

Mélységes gyász borult Csongrád vármegyére a f. hó 17-én: Stammer Sándor, e vármegyének csaknem 22 éven át volt, immár 1892. óta nyugalomba visszavonultan élt alispánja, egyike a vármegye legigazelműbb fiainak meghalt.

Nem betegség törte meg hatalmas szervezetét, mely dacolni látszott az idők viszontagságával; nem előzte meg sirba-hervadását kínos halálvivódás, mely közben szerettei állhattak volna körül aggódva bár, de reménykedve is kinszenvedései nyoszolyáját; nem! — orvul támadta meg őt a gyilkos kaszás, mintha félt volna szembenézni e galambféhér hajú bár, de testben életerős, szdás alakkal és hirtelen, váratlan mérte rá a halálos csapást, mely egyszerre megölte.

Ugy jött halálának híre is, váratlan, mint villámcsapás és elterjedt futótűzként pár perc alatt a városban, melynek népe a következő percben — hinni sem akarva a rémes hírt — százával állta el háza bejáróját, hogy meggyőződjk a nagyon is szomorú valóról.

Es akik látják a nép zarándoklását a vármegye halottjának ravatalá-

hoz, akik hallják az ott letérdelők rövid, de szívből fakadó imáját elrebenni: azok, csak azok értik meg, hogy ellenségei által életében annyiszor meghurcolva s a gyűlöletük tajtékával befecskendezve: a nép mindennek dacára milyen feltétlen tisztelettel volt hozzá és mennyire tudja: mi je volt Stammer Sándor évek hosszú során át e vármegyének, de különösen Szentesnek, melyet az ő veszedelmekkel dacoló hatalmas akarateréje, alapos tudása és az élet iskolájában megizmosodott tapasztalata, párosulva körültekintő gondosságával nem egyszer a szó szoros értelmében a hullámsírban való végpusztulástól mentett meg.

De amilyen mértékben e vármegye ragaszkodott ő hozzá: fokozottan adta vissza Stammer Sándor szívének gazdag kincseiből a meleg szeretetet e vármegye közönségének.

A vármegye értelmiségében, különösen tisztikarában: alig van ma már egyetlen egy is, ki ő szemei előtt felnevelkedni ne látott volna és akit atyai jóindulattal nem támogatott előhaladásában, túl nem segített gondos szeretettel a kezdet nehézségein.

Es érte legyen polgártársai bizalmas ragaszkodásán túl a kormánynak vagy királynak akármí kegye, mely rangban főlebb emelte: Stammer Sándort élete folyásán a puritán egysze-

rúség jellemezte; egyszerű maradt erkölcsiében, fellépésében, modorában, mert jellemének alapvonása volt ez a cikornyatlan egyszerűség.

A f. hó 17-én délelőtt még itt járt közöttünk. Délután ment ki gyalogszerrel a város közelében levő tanyájára, honnan este 7 és 8 óraközti igáskocsin indult hazafelé. A kiséri kórgátnál lovai megvadultak s elragadva a kocsit, vágattak vele be a városba, hol az első éles fordulónál felborult a nehéz jármű, maga alá temetve az agg alispánt, ki fejfel bukván alá, gerinctörésben hirtelen halt meg az út porában, honnan már élettelen testét szállították el, nejtől kísérve, aki a gyzászet helyére sietett — a lakására.

Eletrajzi adatai a következők:

Stammer Sándor kir. tanácsos, a Ferenc-József rend lovagja, született 1824. febr. 23-án Szegeden, hol atyja: Stammer János kincstári sótárnok volt.

Szülei Szegedről még kicsiny gyermekkorában helyeztettek át Nagyváradra. Itt végezte el Stammer Sándor az iskolákat, itt hallgatott jogot, melyet egy évre megszakítva, Keszthelyre ment a Georgikonba, hol gazdasági oklevelet nyert.

Huszonhárom éves korában, 1847. augusztus 15-én kapta meg Budán az

diakonus kezét a reszkető, könnyező szemek fölé tartja és feltekint a toronyra, de mégsem látja Micheitsét.

— Mit akarsz? Itt vagyok — feleli az öreg harangozó, miközben kihajol az ablakon. — Nem látsz engen?

— Nem. Mit gondolsz, van még időnk? Mindketten feltekintettek az égre, ahol ezer és ezer faklya ragyog. Az »égő« szer már magasban áll az égen.

— Van még időnk. Ismerem az időt.

Ó ösmeri az időt. Nincs szüksége órára. A föld, az ég, a sötét erdő, mely titokzatosan susog, a fehér felhő, mely csendesben úszik az etherben, a folyó csobogása — mind ismerőse, rokona neki. Hiszen itt töltötte el egész életét.

Feltűnik előtte a mult képe. — Emlekszik még, mikor atyjával először jött fel a toronyba — Istenem, régen volt. — És mégis mily rövid volt az idő!

Még emlekszik rá jól. Szőke hajú szende fiú volt. Szemei fénylenek. A szél — nem, az utcákon felkavarja a port, hanem az üde levegőáramlat a magasban pajzánul játszik hajfűrtjeivel. Lent a távolban lát néhány kicsinek látszó embert, előtte fekszenek a ki-

TÁRCA.

Az öreg harangozó.

— Korolenko W. után.

Este volt. Szép tavaszi este. Finom köd töltötte be a levegőt, amelyen keresztül a felhők közt bujkáló hold csak gyéren terjesztette a világosságot.

Minden csendes volt, csak a falu mellett elhaladó folyónak csobogása hallatszott.

Néha-néha kocsiörgés vagy lódobogás zavarta meg az este csendjét. Az erdőn keresztül jöttek a szertesztétfkvő majorságok lakói lanternákkal, melyek az erdő fái között úgy tüntek fel, mintha kísértetek járnának közöttük.

A templom, a hová mindenünnen jöttek az emberek, egy magaslaton állott. Tornya merészen emelkedett a magasba.

A lépcső deszkái recsegtek — Micheis, az öreg harangozó felment a toronyba és nemsokára künn függött a toronyablak alatt lanternája, mint egy a levegőben lebegő magányos csillag.

Nehezére esett az öregnek felmenni a lépcsőn. A lomha lábak már nem akarnak engedelmeskedni és szemei is már gyengék.

— Már itt az ideje, hogy nyugalomra térjen, de Isten még mindig nem küldötte el a halált. Eltemette fiait, unokait, öregeket és fiatalokat kísért el sírjukhoz és ő még mindig él. Már gyakran ünnepelte meg a tavasz ünnepét, sokszor várta meg fenn a toronyban az ünnepélyes óra megérkezését, sokszor, nem is tudja hányszor?

Az öreg a torony erkélye felé ment és reátámaszkodott a karfára. Lent, a templom körül van a falu temetője. A korhadó keresztet védőleg terjesztik ki karjaikat a sírok tőle. Néhol ott áll egy bokor, mely már rügyezni kezd. A rügyek illata és a sírok örök nyugalma felszállott az öreg harangozóhoz.

Mi lesz egy év múlva? Vajjon ismét ott lesz-e a torony, hogy a haragnak hangjával felkeltse a szendérgő éjszakát, vagy talán ott lent fekszik a temető zugában —? Isten tudja — el van készülve reá. De Isten megengedte, hogy ez egyszer megünnepelje még a feltámadást. »Hála neked Istenem« rebegik el öreg ajkai és miközben elmondja imádságát, feltekint az égre, hol millió csillag ragyog le reá.

Micheits! Micheits! — hallatszik felentről egy reszkető, öreg hang. Az öreg

ügyvédi oklevelet, mire 1849. március 8-án Dettára kamarális ügyésszi írnoknak, majd ugyanott h. kamarális kir. ügyésznek lett kinevezve.

Itt — ezen állásban volt a szabadságharc alatt, hazafias érzelmieit többszörössé ösztönözése a ráccokkal, kik egy ízben el is fogták és halálra is ítélték, mely ítélet végrehajtását a temesvári hadtestparancsnoknak erélyes közbelépése akadályozta meg.

A szabadságharc lezajlása után, 1850. január 13-án Csongrád vármegye fenyítő-törvényszékéhez jegyzőnek, majd ugyanazon év augusztus 19-én a szegvári társasbíróshoz ideiglenes és helyettes álladalmi ügyésznek lett kinevezve, mely állást 1852-ig töltötte be, mikor is az Örlössy Ferenc által elhagyott kerületi biztosi állásra november 19-én Vásárhelyre helyeztetett át.

Itt nősült meg 1853-ban, nőül vevén Pokomándy Sarolta urhölgyet, a tekintélyes Pokomándy család egy sarját, kivel mind most bekövetkezett haláláig példás családi életet élt.

1854 március 23-án Szentesre neveztek ki Stammer Sándort főszolgabírónak és onnantól Szentes egészén a magáéna vallhatta őt; ide csatolták családi kötelek, itt tartotta a városzhoz való meleg ragaszkodása.

Súlyos volt a tisztt, melyet itt eleintén, a provizórium, a nemzet megpróbáltatásának gyásznapjaiban be kellett töltenie. Közhivatalt vállalni: akkor majdnem egy volt a hazaáruházzal. De aki nem resteli a fáradságot kutatni a porlepte molyos akták közt, akit vad szenvedély meg nem vakít és gyűlölet elfogulttá nem tesz: az megtalálja irrott nyomát annak, mennyi áldás fakadt épp ama szomorú napokban e vidékre a Stammer Sándor hivatalviseléséből, meg-

találja kétségbe vonhatlan biznyságtételét annak: milyen magyar volt szívben lélekben és milyen érdeme van, — hogy egyebet ne említsünk p. a szentesi zsidó hitközség megmagyarosodásában a néhai való volt katolikus plebános és néhai való ref. lelkes mellett.

Már a főszoigabíróvá történt kinevezetését követő évben, 1854-ben súlyos betegség fenyegette Szenteset a Tisza áradásában. Stammer Sándor éjjelt nappallá téve kint volt személyesen mindenütt a gátakon, versenyt dolgozva a veszedelem elhárításán a karhatalommal kirendelt közérővel.

A nép akkor még csak a határolom nem szeretett emberét látna benne, aki munkára kényszeríti. Nem nézte, hogy ez a munka a saját házi-tűzhelyének a végpusztulástól való megvédésére szolgál ezért ellene támadt intézkedéseinek. De ez őt meg nem tántorította szilárd akaratában — és Szentes meg volt mentve a pusztulástól.

Ekkor, 1855 júl. 25-én kapta érdemei elismerésül a Ferenc-József-rend lovagkeresztjét, ahogy az okmányban kifejezetten áll: emberek élete és java megmentése körül teljesített buzgó szolgálataiért.

1861-ben, az alkotmányos élet első fellendülésével Stammer Sándor kilépett az állam szolgálatából s érdemei méltatásául az 1862 ik évet kedvezményül nyerte, fizetését folyósították és fenthagyták jogát, hogy ismét szolgálatba léphet.

Ugyanazon év december 28-án azonban megyei szolgálatba lépett, mert ekkor Petrovics megyei kir. biztos kinevezte őt Csongrád megye tiszti főügyészének.

1865 decemb. 1-én Tomcsányi akkori főispán a beteg Vidovich Mihály I. alispán helyére kine-

vezte Stammer Sándort h. alispánnak, majd Vidovich halálakor, 1866 január 1-én rendes II. alispánnak.

Mikor 1867-ben, a kiegyezés után Csongrád vármegye Kárász Benjámin főispán elnöklete alatt első tisztújító közgyűlést tartotta, azon év április 25-én Stammer mindkét alispánságnál kisebbségben maradt Török Bálinttal és Kovács Ferencel szemben.

Ekkor aztán 1869-ig ügyvédi gyakorlatot folytatott, amikor is Szentes város október 7-én polgármesterének választotta meg.

1871-ig töltötte be ezt az állást közmegelegedéssre; mikor aztán a megye közbizalma feléje fordult és egyhangú lelkesedéssel választotta meg azon év dec. 28-án alispánnak, mely állását egészen 1892-ben történt végleges nyugalomla vonulásig, 4 cikluson át töltötte be becsülettel, hiven és lelkiismeretesen.

1876. aug. havában a királyi kegy a kir. tanácsosi címmel tüntette ki Stammer Sándort, az árvízveszedelemben tanusított buzgalmaért és tevékenységéért, míg korábban, 1874-ben, a kolerajárvány elfojtásában tüntetvén ki magát, a király ő felsége legmagasabb elismerését nyilvánította neki.

S most a nagytevékenységű férfi, kinek élete súlyos munkában, a közjó érdekében fáradozva tellett el, ott fekszik hidegen, némán a ravatalon, melyre a gyilkos halál — orvul ejtvén meg őt — terítette le.

Legyen olyan csendes pihenése, amilyen tevékeny s polgártársaira áldáshozó volt élete — és virasszon felette örökkön-örökké a hálás emlékezet!

Riposzt. A választékosan finom módorú »Szentesi Lap« című zsebnjóság f. évi 85-ik száma csak úgy hányja ki

csiny házak és az erdő, melyet olyan nagy-nak gondolt, de ez mind most olyan kicsiny előtte — csak a tisztás, a melyen a falu állt, tünt fel előtte végtelen nagy-nak úgy, hogy határait sem látta.

— Pedig ez az egész terület, mely előtéd fekszik — mondá az öreg.

Ilyen az élet is. Az ifjúság nem látja a határait, végtelen hosszúnak gondolja és ha az ember megöregszik, előtte fekszik a maga kicsinységében és látja a végét ott a temető zugában. Ideje, hogy nyugalomra térjen.

Igen, ideje már! Micheits meg egyszer feltekintett a csillagokra, felkel, felteszi kalapját és keresi a harangköteleket. Néhány perc múlva reszket a levegő a harang hangjától és messze távol hallatszik a harang hosszú, hatalmas kongása.

* * *
Elhallgatott a harang. A templomban megkezdődik az isteni tisztelet. Az előbbi években Micheits lement mindig és ott állt az atyj mellett, hogy imádkozzék és hallja az éneket. De most föntmarad a toronyban, olyan fáradtnak érzi magát. Leül a padra, hallgatja a harangnak csendes zúgását és elmerül gondolataiba. De mire gondol? Talán ő maga sem tudott volna feleletet adni erre. A toronyban csak gyengén világít a kis lan-

terna, a harangok is a sötétségbe vannak burkolva. Lentről felhangzik néha tompán az ének, az esti szellő ide-oda mozgatja a köteleket, a melyek az ércszivkekhez vannak kötve.

Az öreg előtt biznonytan képek merülnek fel és ő lehorgasztja fejét mellére. »A hymnust éneklik mostan — gondolja magában és elgondolja, hogy ő is a templomban van. A kórusról kíváncsi gyermekszemek tekintenek le rá, a boldogult Naum atya pedig a záró imát mondja el reszkető hangon. A paraszok mélyen meghajtják fejeiket, mint a búzakalász a szél előtt, és ismét felgyenesednek. Keresztesz vetnek. — Csupa ismerős arcok. — Ott van közöttük atyjának szigorú arca, legidősebb bátyja, ki mélyen felsóhajt. Ott látja önmagát is, szive tele reménnyel a boldogság, az élet örömei iránt. — Hol van most a boldogság? — Elviselhetetlen munka, gond, bánat. — Hol a boldogság? A sors vaskeze barazdákat von sima homlokán, meghajlítja erős hátát és megtanítja őt is sóhajtani, mint bátyját. — De ottan balról a parasz aszszonyok között állt a leány, kit szeretett. Jó asszony volt, Isten nyugosztalja! Sokat kellett elcszenvednie szegénynek. — Nyomor és munka elpusztítja a legszebb asszonyt is; a szemek fénye eltűnik és az ifjúság bá-

jos szépsége helyébe a váratlan csapások iránt való állandó félclem lép — — — Igen, hol van az ő boldogsága? — — — Gyermekük közül csak egy fia maradt meg, de azt is elpusztította az emberek igazságtalansága —

Igen, ott ül ő, a gazdag bűnös és lehallik majdnem a földig. Azt hiszi, hogy ezáltal letörli az árvák könnyeit; alázatosan leereszkedik térdére és homloka a földet érinti — — Micheitsben pedig felébred a keserűség és a szenteknek sötét képei a falakról komoran tekintenek le az emberek szenvedéseire, igazságtalanságaira — —

Mindez elnult már és messze mögötte fekszik — — — Egész világa most e szűk torony, melyen zúgva átvonul a szél és ide-oda hímálta a harangköteleket — —

»Isten majd itél felettetek!« — mondja az öreg halkán és könnyek gurulnak végig öreg arcán.

* * *
— Micheits, Micheits! Mi az alszó? — kiáltja valaki fel a toronyba.

— Mi? — feleli az öreg és gyorsan felugrik. — Az Istenért, csak nem fogok aludni. Ez volna az első eset.

És gyorsan összeszedi a harangköteleket. Lent, mint a hangyák, tolong a nép; az

magából a tajtékot, leginkább ugyan azért, mert az általa képtelennek mondott vármegyei fegyelmi választmány által Burián Lajos polgármester és a tanács tagjaira kimondott ítélet indokolásait megkezdjük közölni és ezzel lehetetlenné tettük e téren a további hazudozásait; — de nyílt vallomása szerint a városi egészségügyi bizottság határozatára hozott bírálatunkért, meg két újdonságunkért, melyek kissé éles világításba helyezték a zseb-parti benfentesek viselt dolgait.

Két különálló cikksorozat ormán is ömlesztünk a ripók szótár válogatott szafos mondásait a derék zseb-újság »A nagyvendéglősors« és »A rágalmogyár« címmel, de — mert az egész zseb-újság egy húrton pexdül és egy kalap alá tartozik, hát mi együtt is ríposztozunk a gyalázkodásra a következőkben:

Megengedjük, hogy az egészségügyi bizottság nem csupán László dr. városi főorvost küldte ki a nagyvendéglő dolgában memorándumot készíteni, hanem egy háromtagú bizottságot; — de nem ez a lényeg e dolognak, hanem az, hogy kiképzített hát el a momerándumot?

Kétségtelen tény pedig, hogy azt László dr. készítette el; kétségtelen tény, hogy azt elvitte és felolvasta a kiküldött bizottság elnöke előtt; kétségtelen tény, hogy az az elnök azt minden részében helyeselte, tehát abban is, hogy a memorándum a vendéglő épület lebontására konkludált; kétségtelen tény, hogy azt az elnök ennek dacára egy külön memorándumot készített a városi főorvos összes indokainak átvételével csupán abban különbözve attól, hogy végkövetkeztetésben nem mondja ki lebontandónak a vendéglő épületet és kétségtelen tény, hogy — a konklúzió kivételével, az egészségügyi bizottság pontról-pontra a városi főorvos memorándumát fogadta el.

aranyröjtos lobogók vígan lengenek a levegőben — a kormenctnek vége és felhallatszik Micheitshez az örvendetes kiáltás:

— Feltámadt Krisztus!

E hangra az öreg Micheits szíve hevesebben feldobog. Ugy tűnik fel előtte, mintha a gyertyák lángja nagyobb volna, a lobogók vígabban lengenek a levegőben és a nép jobban tolongana. A szél pedig szárnyaira veszi a harang hangját és viszi fel a magasba.

* * *

Még sohasem harangozott az öreg Micheits ilyen szépen.

Ugy látszott, mintha az örömtelt szív életet adna a holt ércnek és a harangok hangjai énekeltek, nevettek és sirtak s mindig magasabbra szálltak a csillagos ég felé. A csillagok szebben ragyogtak, a harang kongása pedig magasatosan hangzott fel és ismét leszállt lassan, hízlegően a földre —

Az erős basszus hang hatalmas, mély hangon, a melytől föld és ég visszhangzott, kiáltotta: »Feltámadt Krisztus!«

Es a két tenórhang örömhangan énekelte: »Feltámadt Krisztus!«

A két dzsokant pedig mintha félnének, kissé hátramaradtak s azután belevegyültek a többiek közé és vígan énekeltek: »Feltámadt Krisztus!«

Ami azt illeti: mi opportunusabb az egészségügyi bizottságtól? — hogy egyenesen kimondja-e véleményét, mely szerint a vendéglőépületen semmi sem segít, hanem az — mint az egészségügyre mindenképen közveszélyes, — lebontandó; vagy pedig úgy nyilatkozik, hogy: vagy alatta vagy fölötte vagy benne: de hol? — ezt találja ki a közgyűlés bölcsessége? — e fölött lehet ugyan vitázni, — de felfogásunk szerint az egészségügyi bizottságnak igenis határozottnak kell mindenütt fellepnie és véleményét nyilvánítania, amivel még korántsem parancsol, mert az ilyen csak az ostoba góg tekinti magára parancsnak. A bizottságra tartozik: egyenesen megmondani, hogy közegészségügyi szempontból a vendéglő bezárandó-e vagy csak átjavítandó? mert e részben semmiféle műszaki bizottság véleményét adni nem hivatott; amint viszont az egészségügyi bizottság se adhatja véleményét műszaki dolgokban.

Ugyanígy vagyunk a Pandovics Döme dologával is. Ott is a mellékben akadékoskodik a zsebújság, de a lényegét kerüli.

Nem az a fő: vajon gondnoka vagy jegyzője volt-e Pandovics Döme az 1893/94-ik iskolai éven a városi iskolaszéknek, hanem az: vajon felvette-e ezen jelzett évben az október havi fizetését kétszer?

Erre nézve pedig a hivatalos okmányban, akinek csak tetszik, a következőket találja szóról-szóra:

415/1895 sz. Győry Ferenc főszámvevő észrevételének 2-ik pontja:

»Pandovics Döme 1893 évi október havi fizetését tévedésből kétszer vette fel. Az illetéktelenül felvett 8 frt 33 és fél kr. megtérítendő.«

Felvette pedig ezt Pandovics Döme úgy, hogy október 1-én kapta a szeptemberi és októberi fizetését, december 1-én pedig az október, november és decemberi fizetését.

Hogy gondnok vagy jegyző volt-e —

Ugy tűnt fel, mintha az öreg torony reszketne és mozogna, s a szél is, mely az öreg arcába csapott, nagy szárnyait kiterjesztené és kiáltaná: »Feltámadt Krisztus!«

Az öreg pedig elfelejtette az életét, a gondokat és nélkülözést. Elfelejtette, hogy életét e szűk toronyban töltötte el, hogy egyedül áll a világon, mint az elkorhadt fa, amelyet a villám sújtott. Hallgatott a hangokra, melyek a magasba emelkedtek és ismét leszállottak a földre és azt hitte, hogy körülveszik ismét unokái és fiai, kik vig énekben egyesülnek és boldogságról, örömről énekelnek, amelyeket életében nem ismert — — az öreg jobban húzta a köteleket, örömkönnyek folytak orcáira és szíve hevesen dobogott a vélt boldogságtól.

* * *

Az emberek lent hallgatták és azt beszélték, hogy az öreg Micheits még sohasem harangozott ilyen szépen. De ekkor felhangzott az öreg harang és elnémult — zúgott ugyan, mintha csendesesen zokogna, de lassankint teljesen elhallgatott — az öreg erőteljesen esett vissza a padra és két utolsó könnyesepp ült sápadt arcán.

* * *

Váltsatok fel, ti odalent! Az öreg harangozó utóljára harangozott.

ez bizony nagyon mellékes körülmény, de konstatáljuk, hogy jegyző volt és így a gondnoknál is bokrosabb tendő mellett megeshetett rajta könnyen ez a feledékenység, arra való tekintettel, hogy még egy iskolaszéki jegyző feje se lehet képtelen, hogy mindent az eszében tartson.

Ami a nyomdának kiutalványozott értesítő költséget illeti: itt se a mellékes, de a lényeg a fő.

A lényeg pedig az, hogy Csongrád-megye közg. bizottsága f. hó 12-én tartott ülésén a főispán — a tanfelügyelő által megemlékeztetett Szentés városi iskolaszéki határozatok jegyzőkönyvének 15-ik pontjára nézve kérdést intézett a tanfelügyelőhöz: mikor szokott az iskolai éves értesítő megjelenni? s mert erre a tanfelügyelő azt felelte, hogy június végén, a főispán erre a felvilágosításra figyelmeztette a tanfelügyelőt, hogy a jegyzőkönyv hivatkozott 15-ik pontja szerint, ez értesítő árának egy része már április elején — elnöki utalványra kifizetett.

És miután ezt maga a tanfelügyelő is különösnek találta: a közgázg. bizottság elrendelte a vizsgálatot s annak vezetésével a tanfelügyelőt bízta meg.

A lényegtelen az: vajon ki volt az elnök s ha Burián Lajos volt: akkor az utalványozást épp úgy értjük, mintha csak Sima lett volna.

Ha a tanfelügyelő feledékeny volt: ez az ő dolga. Mi arról referáltunk, ami a közgázg. bizottság ülésén történt és ettől történekről hiven referáltunk.

Végül a szubvencióra van egy szavunk. Sokszor visszaütöttünk már az erről szóló alávaló vádat. Újból ezt tesszük. Mi nem kiáltunk a levegőbe alaptalan vádakot, hanem, mikor azt mondjuk a »Szentesi Lap«-ra, hogy konclesi zseblap: ezt tényekkel igazoljuk, mint most is, mikor a várm. közg. bizottsága süti rá hivatalosan, kétségbevonhatlan hivatalos okmányok alapján, hogy az a zseb-újság a város zsirján élődik olyan dolgok után, mik után élődni a köztisztességbe ütközik. Tessék a szubvencionáltságunk bizonyítani a zseb-újságnak. Mig ezt nem teszi, tartsa csak meg magának a rágalmogyársaját címét.

Az igazság érdekében.

(Refleksiók a zseb feljajdulására.)

(Folytatás és vége.)

6 szor. Hogy a főszámvevő 1893 évi április hó 19-én tett azon jelentése folytán, hogy a kiadási II. cím 8 rovata alatt nyomatványok, hirdetésidíjak stb-re előirányzott egész évi általános teljesen felhasználott, a tanács 1893 évi április 28-án 1443 sz. a hozott határozatával megbízta nevezett polgármestert, hogy a képviselettestülethez a fedezetkinyerése végett előterjesztést tegyen; — a tanács ezen határozatának eleget nem tettse címen a fedezetlen kiadások további utalványzásához továbbra is hozzárult.

E vétség ellenében azt hozza fel védelméül, hogy a tanács hivatkozott végzése véleményadás végett a gazdasági szakosztálynak adott ki, amely azonban javaslatot arra nézve soha-

sem tett. E védekezés azonban teljes mértékig nem szolgálhat azért, mert a tanács többször hivatkozott végzésével a hiányzó fedezetre nézve konkrét javaslat tette a közgyűléshez; ha tehát a polgármester, mint a közgyűlés elnöke még ezen javaslatnak szakosztályi tárgyalását is szükségesnek tartotta, felügyeleti jogából kitolyólag kötelességében állott volna ellenőrizni, hogy ily fontos ügyben a szakosztály a javaslatát be is adja, annál is inkább, mert a bejelentett tényállás szerint, a költségvetés előirányzott összeg március 15-én a hátralevő 8 hónap szükségleteire költségvetésszerű fedezet rendelkezésre nem állott.

7-szer. A költségvetés egyes címének nagymérvű túllépése következtében beállott pénztári zavarok megszüntetése céljából a városi tanács az 1894. év folyamán 6 esetben összesen 15000 frtnyi váltókölcsönt vett igénybe ezenfelül a különböző alapok pénztárából 4000 frtot használt fel; ezen kölcsönök közül a képviselőtestületnek csupán 7000 frt felvételét illetőleg volt tudomása, amennyiben az 1894. évi április 16-án tartott közgyűlésben egyik városi képviselő részéről előterjesztett interpelláció folytán, 65. sz. a. hozott határozatával utólagosan jóváhagyó tudomásul vette a tanácsnak a polgármester szóval bejelentett azon intézkedését, hogy a közpénztár kiegészítésére 7000 frt váltókölcsönt vétetett fel. — A többi kölcsönökről a városi képviselőtestülethez még utólagosan sem tételt jelentés s egyáltalában az 1894. év folyamán az összes fentjelzett kölcsönök a nélkül bonyalítottak le, hogy azokra a törvényhatóság jóváhagyása, az 1886. évi XXII. t. c. 24. § a. c.) pontja értelmében kikérte volna.

Ugyancsak törvénytelen eljárás káros következménye megfokozottabb mértékben nyilvánult az 1895. év folyamán, amikor 18 esetben 53170 frt 72 knyi kölcsönt vett fel a városi tanács egyes helybeli pénzintézetekből és a város kezelése alatt álló alapokból, a mely kölcsönök közül 3000 frtnak felvételére a városi képviselőtestület 1895. évi febr. 18-án tartott közgyűlésében, 39. sz. a. hozott határozatával a tanácsnak felhatalmazást adott s utólagosan, 1895. évi márc. hó 26-án, 61. sz. a. hozott határozatával a törvényhatóság jóváhagyását is kikérte; 5000 frtnak a tanács által történt felvételét pedig 68895. sz. határozatával utólagosan jóváhagyta a nélkül, hogy egyidejűleg arra nézve a törvényhatóság jóváhagyást is kikérte volna. Az 1895. év folyamán felvett egyéb kölcsönökről a városi képviselőtestületnek sem volt tudomása s egyáltalában az összes kölcsönök a törvényhatósági bizottságnak az 1886. évi XXII. t. c. 24. § c.) pontjában előírt jóváhagyása kieszközölése előtt lebonyolítottak.

Az itt felsorolt nagymérvű visszaélések neveztet polgármestert annál súlyosabban terheli, mert mint a tanács és közgyűlés elnökének, első sorban neki állott volna kötelességében gondoskodni arról, hogy ha már a helytelen gazdálkodás folytán kölcsönök felvételének szüksége merült fel, azokra a városi képviselőtestületnek, mint egyedüli illetékes hatóságnak elhatározása, a törvényha-

tósági bizottságnak pedig jóváhagyása kikéressé annál is inkább, mert az 1886. évi XXII. t. c. 90 § b.) pontja, a kölcsönök felvételére vonatkozó határozatoknak törvényhatósági jóváhagyás előtt való végrehajtását kifejezetten feyelelmi vétségnek minősíti.

Az elkövetett törvénytelenések mentességül nem vehet figyelembe nevezett polgármesternek azon védekezése, hogy azok egyrészt ideiglenes kölcsönök voltak, másrészt pedig azok felvételét a közpénztár szorult helyzete elodázhatatlan szükségessége tette; mert az 1886. évi XXII. t. c. 24. § a., a községi kölcsönök tekintetében különbséget nem tesz, a házi pénztár szorult helyzete pedig egyenesen megkövetelte volna, hogy arról a közvetlen rendelkezésre és felügyeletre hivatott hatóságoknak minden egyes esetben jelentés tétessék s eként mód és alkalom nyujtassék arra, hogy a város haztartásában az egyensúly megfelelő eszközök alkalmazásával helyreállítsassék.

8-szor. Hogy az 1894. év folyamán Novák Ferenc fővárosi építéssel város háza és vendéglő-tervet készített és annak 1000 frtnyi díját a képviselőtestülettel kiutalványoztatta a nélkül, hogy arra az 1894. évi költségvetésben fedezet előirányozva lett volna s a terv készítésére a közgyűléstől utatást vagy megbízást kapott volna.

E pontot illetőleg azzal védekezik, hogy a szóban forgó terv elkészítése iránt egy — a képviselőtestület által kiküldött építési bizottság szóbeli megbízása folytán intézkedett; de e védelme mentességére nem szolgálhat, mert a város képviselőtestülete sem város ház-, sem vendéglő építését el nem határozta, azok helyét ki nem jelölte és így a nagy költséget okozó terv készítésének semminemű tárgyi alapja nem volt.

9-szer. Hogy a városi tanács az 1894. évi márc. 26-án tartott ülésében 882. sz. a. hozott határozatával a Kossuth Lajos temetésére elutazott küldötség költségeire felvett 700 frt előleget még az 1895. évi november 6-án tartott főispáni vizsgálat is elszámolatlanul találta, sőt azt csak a feyelelmi vizsgálat folyamán alatt, f. évi március 7-én és aként számolta el, hogy a felmerült kiadásokként 373 frt 60 krt igazolt és nyugtatványozott; 326 frt 40 krt pedig, mint a felvételnapijától, vagy is 1894. évi április 1-től fogva magánjogtalanul visszatartott összeget, a pénztárba beszolgáltatotta.

10-szer. Hogy Kossuth Lajos temetése alkalmával, a városi tanács 854/894. sz. végzése folytán Sima Ferenc orsz. gyűlési képviselő kezébe kosszurra előlegként küldött 100 frt elszámolási iránt mainapig sem intézkedett.

E pontot illetőleg védelmül azt hozza fel, hogy ez azért történt, mert a nyilvántartási jegyzékbe tévedésből be nem vétetvén, a nyilvántartásból kiesett. E védelem ellen alig lenne kifogás tehető, ha ez az eset magában állana; akkor azonban, mikor a mulasztás elkövetése gyakori s úgy szólván nyomról-nyomra követi egymást, az ilyen kifogás sem méltatható figyelemre.

11-szer. Hogy az 1893, 1894 és 1895. évek folyamán egyes nagyobb építkezések a költségvetési előirányzatot meghaladó költségekkel nevezett polgármesternek, mint a tanács fejének tudtával, sőt egyenes rendeltetésére létesítettek a nélkül,

hogy a többet kiadásra nézve, a városi szervezési szabályrendelet 30. §-a értelmében a fedezet kieszközöltetett volna. Így:

a) Az 1893. év folyamán a város tulajdonát képező gőzfürdő átalakítási munkálatai, Burian Lajos utasítására Kovács János építőmester által készített költségvetés és terv alapján 1521 frt 50 krt vállalati díjért vállalatba adtak és végrehajtottak, jölehet az ugyanazon évi költségvetési előirányzat kiadás V. cím 4. tétel alatt csupán 860 frt volt előirányozva; a tanács ezen munkálatnak vállalatba adását és végrehajtását, 2787/893. sz. végzésével jóváhagyta. De egyidejűleg az itt mutatkozó hiteltülpés, nemkülönben a 225 frt 02 krt tevő pótmunka költségeinek fedezése érdekében a városi képviselőtestülethez előterjesztést nem tett.

b) Az 1894. évi költségvetésben a felsőpárti ovoda építési költségei 3500 frtra voltak előirányozva; a városi tanács 2505/894. sz. végzésével jóváhagyott versenytárgyalás eredménye alapján és a végleszámlálás alkalmával érvényesített pótmunkák díjainak beszámításával a szóban forgó építkezés tényleg 8869 frt 36 krt költségig létesített, amely összegből, az 1895. évre, ahol ily címen fedezet egyáltalán előirányozva sem volt, 5103 frt 83 krt kiadás hozatot át. A tanács eljárásáról a képviselőtestülethez jelentést tett ugyan, utóbbi azonban 1894. évi augusztus 27-én 186. sz. a. hozott határozatával a tanács eljárását jóváhagyó tudomásul vette, de a költségek fedezésére törvényszerű alapot ki nem jelölt, ennek hiányában pedig a tanácsnak nem állott jogában a végrehajtást foganatosítani.

c) Ugyancsak az 1894. év folyamán a Kossuth-utca csatorna-burkolási munkálatai, a tanács 2674/894. sz. végzése alapján 5108 frt 88 krt összes vállalati díjért vállalatba adtak, holott a költségvetés IV. cím 7. rovatá alatt csak 2618 frt volt e munkára előirányozva; a túlköltekezésre nézve a közgyűléstől a fedezet és jóváhagyás ez esetben sem kéretett ki.

d) Hiteltülpés jelentkezik a nyári fürdő építésénél is, amelyre az 1895. évi költségvetésben 6000 frt van előirányozva, a tanács által végrehajtott munkálat azonban 8479 frt 60 krtba került s a tanács a hiteltülpést csak utólagosan hozta a városi képviselőtestületnek tudomására, amely 1895. évi. dec. 1-én tartott közgyűlésében a végrehajtott építkezést jóváhagyta a nélkül, hogy a többlet-kiadás fedezéséről gondoskodott volna. Végiül

e) a tranzverzális állami műút mellett, a közgyűlés 122/895. sz. határozata alapján a tanács fedett csatornát létesített, amelynek költségeire a képviselőtestület fedezetet ki nem jelölt. Az itt jelentkező és mérnöki költségvetés szerint 5432 frt 60 krt tevő kiadást a tanács a keramitútvám terhére utalványozta. Nevezett polgármester a tanács ezen eljárásának indokál az hozván fel, hogy a képviselőtestületi közgyűlésen megbeszélés tárgyát képezte, miszerint a felmerülő költségek a keramitútvám alából lesznek fedezendőek és az erre vonatkozó rendelkezés tévedésből maradt ki a közgyűlés jegyzőkönyvéből.

12-szer. Hogy a város adminisztrációjában szükséges nyomtatványok beszerzése és a hirdetmények hirlapi közzététele körül eljárásban a város anyagi érdekeit és az ennek megővésére irányuló köteles gondosságot figyelmen kívül hagyta; ezen mulasztás

tása, a bevizsgolt számadatok tanúsága szerint az 1893—94 és 95. években azt eredményezte, hogy az e címen tett kiadások kétszeresen is meghaladták az előző éveket.

E mulasztás annyival súlyosabban terheli vádlott polgármestert, mert nyilvánvaló, hogy minden törekvése oda irányult, hogy az általa prótesztált nyomdának, a város anyagi érdekeinek figyelemmel kivülhagyásával, sőt megkárosításával minél nagyobb hasznot hajtson és e szempontból a városi adminisztráció keretében előforduló, az előtt a törvény rendelkezéseinek megfelelően csak helyi híresztelés útján közölt közérdekű határozatok, egyes törvényekből és kormányrendeletekből, valamint a vármegyei szabályrendeletekből összeállított terjedelmes kivonatokat fizetett hirdetések és nyomtatványok útján a közönségnek tudomására, sőt több esetben nem közérdekű hirdetéseknek közöltségén való közlésétételére is alkalmat nyújtott.

Igy a többek közt megengedte, hogy Magyar Elek főjegyző mint katonai ügyvezető, az 1893. évi június 6-án kelt 1046. sz. egészen magánjellegű felszólítást hivatalos hirdeményként közzétegye; — elnézte, hogy a Nyíry Gyula ipartügyi tanácsnok által a Novobáczky Győző és társa által felállítani szándékolt gőzmalomtelep engedélyezése tárgyában 17993. sz. alatt közzétett hirdetmény díja közöltségéből fedestessék; hogy a földmívelésügyi m. kir. miniszteriumnak a katonai lóvásárok ügyében 1893. év február havában kiadott hirdetménye a Szentesi Lapban mint közöltségéből fizetett hirdetésnek közzétegye és hogy a vármegyei tüzrendészeti szabályzata, minden célirányos ok nélkül 4000 példányban kinyomattassék és ugyanaz bő kivonatban mint fizetett hirdetmény a Szentesi Lapban közzétetessék. Az 1893. évben megjelent városi képviselőválasztás céljaira 6000 darab szavazatlapot és 1000 darab meghatalmazást a városi házipénztár terhére készíttelt; a kerületi betegsegélyező pénztár megalakítása érdekében 116892. sz. a Nyíry Gyula tanácsnok által kibocsátott és falragasz útján való híresztelés céljából 300 példányban kinyomott hirdetményt pedig 3-szor hirlapi hirdetményként közzétette és az által a 300 példány kinyomatási 12 frt költségen túl, a város közpénztárát 96 frt 90 krral, minden ok és szükség nélkül megterhelte.

Ime, ezekben találta indokoltnak a vármegyei fegyelmi választmánya Burián Lajos fegyelmi vétkességét és ezekért ítélte őt csupán 500 frt pénzbüntetésre, szigorú jog és igazság helyett kegyelmet gyakorolván.

Nem adunk hozzá ezen indokoláshoz egy szót se, nem is vettünk el belőle.

S most ítélje meg a józan, elfogulatlan nagyközönség: vajjon az ezen ítélettel a város kasszájára örökkévesztés volt-e az, mely a Szentesi Lapban a nagyon enyhe büntetés dacára is feljajdul? és vajon lehet-e joga az

igy feljajduló zsebnek, mint nagyon is közérdekű érdekeltek félnek — a fegyelmi bizottság eljárását bíráltni vagy másokra a rágalomgyár nevet, mely itt csak a feljajduló zsebet illetheti jog szerint meg — átruházni?

Tessék ebben itélni: tisztelt közönség!

Felhívás

a „szentesi polgári olvasókör” t. tagjaihoz.

A szentesi polgári olvasókör t. tagjait félkérem, hogy nagyságos Stammer Sándor nyug. alispán úrnak, olvasókörünk 13 évesét volt buzgó elnökének és tisztelt belbeli tagjának f. hó 19-én az az ma d. u. 4 órakor végbememő temetésen leendő megjelenés céljából, honnan a körtagok testületileg fognak kivonulni, ma d. u. fél 4 órakor a körhelyiségben megjelenni sziveskedjenek.

Szentes, 1896. júl. 18.

Balazsovits Norbert,
körelnök.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. július 19.

— **Emlékeztető.** Szentes város képviselőtestülete, mint tisztújító szék a f. hó 20-án, holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó teremben, Csató Zsigmond dr. alispán tisztújítószéki elnöke alatt. A gyűlés tárgya egy üresedésben levő számtisztis és egy irnoki állásnak választás útján való betöltése lesz.

— **Halászlátársulat a Tiszán.** Az országos halászlát felügyelő, mint halászlát ügyekben hatósági szakértő, előterjesztést tett a vármegye alispánjához az iránt, hogy az élő Tiszának Csepéltől Martonosig terjedő szakasza, melyen a halászlát mint, tulajdonnak túlságos szétdaraboltága miatt a szomszéd birtokok érdekeinek épségben tartása szempontjából a törvényszabta korlátozások nem érvényesülhetnek, s mert az egyes halászlát tenyésztése, szaporítása és óvása csak egyöntetű kezeléssel mellet érhető el, — társulattal alakítsák. Ezen társulatlak célja volna tehát, hogy a kötelekhez tartozó vízeken a haltenyésztést előmozdítsa s a halászlát gyakorlatát akként szabályozza és ellenőrizze, hogy a halállomány lehetőleg felosztassék, s a vizeknek halászlátilag minél előnyösebb és tartósabb kihasználása biztosíttassék. Dr. Csató Zsigmond alispán a törvényszerű társulat megalakítása érdekében átíratban megkereste Torontál és Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyei alispáni hivatalát, valamint Szeged és Hm-Vásárhely városok polgármesterét, hogy ez ügyben az illetőségükben netán teendő kifogásaikat 15 napalatt vele közöljék, mert ellenkező esetben a társulat megalakítása iránt szükséges további lépéseket saját illetékességi körében fogja megtenni.

— **A hajsza vége.** A múlt évben egy a Pesti Naplóból átvett rendőri hír jelent meg a lapunkban, mely bizonyos anyagsinálással emlékeztet meg és amelynek tendenciózusan így kezdett a szob- ujság révén a zsebpártis olyan magyarázatot adni, mintha ebből kifolyóan erkölcsi elégtételt tartoznának adni a szentesi polgári leányiskola igazgatójának. Állt pedig ez az erkölcsi elégtétel az iskolások és városi képviselőtestület zsebpárti elemeinek bizalomnyilvánításából, továbbá abból, hogy hajszt indítottak lapunk ellen, sajtóper indítása céljából. Erre nézve két irányban is indítottak akciót, csak a 3-ikban nem, mely pedig célhoz vezetett volna.

Nevetesen megkeresték a vármegyei közigazgatási bizottságot, hogy a királyi ügyészséggel hivatalból indíttasson lapunk ellen sajtóper, de ott — a kérelem illetékessége okán visszautasították; ezenfüll ezzel egyidejűleg meghagyták a városi ügyésznék, hogy ellenünk sajtóper indíttson, mit a városi ügyészség — dacára a meghagyás abszurditásának meg is tett; de bizony a kir. törvényszék, mint sajtóbírólag a beadványt visszaütasította, nem ismervén a városi ügyészségnek illetén sajtóperindítási jogát. A törvényszék e visszautasító végzése ellen aztán a városi ügyészség semmisségi panasszal élt s most a hajsza vége az, hogy e panaszt a kiria elvetette.

— **Szentes tanári nyugdíj-alapja.** Mikor már úgy hittük megannyian, hogy a Szentes városi főgimnázium államosításának kérdése befejezett dolog és a következő tanévtől ez az iskolánk már mint állami intézet folytatja áldásos működését: hirtelen-váratlan érbennünket a hír, hogy a közoktatásügyi miniszter az iskola átvételére vonatkozó szerződésbe pótlóan felvétetni kívánja azt is, hogy Szentes város a 16 ezer frtot tevő tanári nyugdíj-alapját adja át az államnak. Kétségtelen tény, hogy abban a szerződésben, melyet az átvétel tekintetében néhai való Békessy Gyula tankerületi főigazgató fogalmazott volt meg, erről a kikötésről nem történt említés; de bizonyos az is, hogy a szerződés csak a miniszter aláírásával volt hatályba lépendő. Valószínűnek tartjuk, hogy most a miniszter a város tanári nyugdíj-alapjához azért formál igényt, mert az iskola átvételével 5 olyan tanára e főgimnáziumnak is át lép állami alkalmazásba, kiknek mindenképp nyugdíjazni fog kelleni 10 év lefolyásán belül, amivel pedig az állam mintegy évi 8 ezer frt terhet venne magára. Különb Burián Lajos polgármester ez ügyben személyesen felutazott Budapestre és így egyelőre csak regisztráljuk a hirt. Annak idején majd hozzászólunk a kérdéshez.

— **Halálozások.** Szörnyű baleset tartja izgalomba városunk lakosságát, melynek Stammer Sándor nyugalmazott alispán lett az áldozata. Az alispán a f. hó 17-én délután 5 órakor kísérettel alsórti tanyájára s onnan este 7—8 óra közt kocsin jött haza. A város alatt lovai megbokrosodva, elragadták a kocsit, melynek rettenetes zökkenése egy kisíri keresztjárónál olyan erővel dobta ki az alispánt az útra, hogy az esésnél szenvedett sérülést következében szörnyet halt. A váratlan csapás futótűzként terjedt el a városban s csakhamar százzával álta el a nép az alispán ur-útaai lakóháza bejáratát, neu akarva hinni a szörnyű szerencsétlenséget, míg a valóról meg nem győződött. A volt alispán temetése ma délután 4 órakor lesz a gyászhatól. Csongrádvármegye egyik legjobb fiát vesztette el a boldogultban, kinek életrajzt lapunk más helyén, érdemci méltatásával adjuk. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki:

»Alólítottak a legmélyebb fájdalommal jelentik, hogy a forrón szeretett feledhetetlen férj, édes atya, nagyatya, após, testvér, sógor és rokon: nagyságos Stammer Sándor királyi tanácsos, Ferencz József-rend lovagja, Csongrádvármegyei nyugalmazott alispánja, hites ügyvéd, oklevéles gazdász, megyei és városi bizottsági tag, több testület díszes rendes tagja, életének 73-ik, boldog házasságának 44-ik évében, július hó 17-én, esteli 7 órakor, véletlen baleset következtében hirtelen elhunyt. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 19-én, vasárnap délután 4 órakor fognak, a róm. kath. egyházi szertartás szerint, nyugalomra tetetni. A boldogult lelki üdvéret a gyászmise és hó 20-án, reggeli 9 órakor fog az egk Urához bemutattni. Áldás és béke szeretet halmvaira!»

Csongrádvármegye tisztikara pedig, mely testületileg vesz részt a temetésen és a gyászistentiszteleten, a következő gyászjelentésben

értesítette a közönséget volt hivatalfőnök elhunytáról:

»Csongrádvármegyei tisztikara fájdalomteljesen tudatja, hogy Stammer Sándor kir. tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja s Csongrádvármegye nyugalmazott alispánja, f. hó 17-én meghalt. Temetése, a róm. kath. egyház szertartása szerint, f. hó 19-én, délután 4 órakor, az engesztelő szent-misé aldoztat pedig a szentesi róm. kath. templomban folyó hó 20-án, reggel 9 órakor lesz. Aldás emlékeztetén!»

A f. hó 17-én, életének 74-ik évében halt meg Szentesen, Szeged város volt főorvosa: dr. Erdőskövy Jánosnak özvegye, született Stojkoviits Mária úrasszony, nevelt leánya Biró Eleknek társ. főmérnöknek házában, kinél szeretetteljes gondozásban élte le derűs aggkorát. A derék, széles körben közbecsülésben állt úrasszony hült tetemét tegnap este szentelték be a gyászháznál és ma Szegedre szállítva, ott teszik örök nyugalomra, férje mellé. A halalesztől a család a következő gyászjelentést adta ki:

»Alulírottak névben maguk, mint az összes rokonság névben mély fájdalommal tudatják szeretett felejtéhetetlen jó anyjuk, nagyanyjuk, illetve nevelt anyjuk és anyósuk: özvegy Erdőskövy Antalné született Stojkoviits Mária úrnőnek, Szeged sz. kir. város főorvosa özvegyének, a szegedi jótékony nőgyórába és a szegedi nőpáregylet volt elnökének, f. évi július hó 17-én, rövid betegség után, élté 74-ik évében bekövetkezett gyászosan elhunytát. A boldogultnak hült tetemét f. évi július hó 18-án, délután 6 és fél órakor fognak Szentesen, Biró Elek főmérnök házában beszenteltetni, a honnét Szegedre fognak szállítani és az ottani katolikus temető halottas házából f. évi július 19-én, délután 4 órakor fognak boldogult férje mellé örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő gyászmise Szegeden, július 20-án fog az Urnak bemutatni.»

A tápái jegyzőség. Tápé község egy tekintélyes küldöttsége járt a napokban Sándorfalván, hogy Molnár István ottani községi jegyzőt a Hegedűs István nyugalomba vonuló jegyzőnek helyére, a tápái jegyzőségre meghívja. Molnár István mélyen meghatotta a tápéiak ez a bizodalma, mely iránta ilyen váratlanul és szépen nyilatkozott meg. Azonban tekintettel arra, hogy őt a jelenlegi állására is Sándorfalva község népének közbizalma választotta meg; kitért a tápéiak meghívása elől és kijelentette, hogy — bármennyire megisztelve is érzi magát meghívásuk által, megmarad mostani állásában, tekintet nélkül arra, hogy a tápái jegyzőség anyagilag előnyösebb a sándorfalvival.

Állategészségügyi kihágás. Megdöbentő az a lelkiismeretlen könnyelműség, mellyel egyesek a határzár tilalmat megszegve, egész határukat kiteszik a pusztító jöszagveszedelmek ragályának. Ujjabban került egy ilyen eset a rendőrség tudomására. Vajai Alajos szent-mártoni lakos 12 drb. sertést vett Szentesen Dömödijánostól, annak vekezzugi tanóján és aztán a sertésvesztség miatt szigorú zár alatt levő szentesi határból a sertéseket, a járteleveket megújítása és engedély kikérése nélkül át is hajította a szent-mártoni határba. Az eladó és vevő ellen megindította a rendőrség az eljárás állategészségügyi kihágás miatt.

Munka közben. Olyan szerencsétlenség történt a cséplés megindulásával a külterületen, mely kicsinybe mult, hogy emberlelben is nem kövölt eladotat. Répa Imre 13—14 éves fiút kapta ugyanis el a Szoldos Imre külső-ecseri tanóján, a f. hó 16-án a cséplőgép, súlyos sérüléseket ejtve fiún, aki társai lélek-jelenlétének köszönheti, hogy élete megmenekült.

Nyári vásárunk tegnap kezdődött, igen nagy jöszagfelhajással, melyre azonban nem került elég vevő, úgy, hogy a kereslet lanyha volta és a kínálat nagysága miatt az

árak nem voltak valami magasak. Az idő közbőlben igen kedvezett a vásárnak, mert a tegnap éjjeli eső elverte a port. Új búza is volt már a vásáron, szép piros, telt szemű s megfelelő áron vevője is került.

Földmunkások figyelmebe. A pancsova-kubini árment. társulat arról értesíti a szentesi rendőrséget, hogy 320000 köbméter földmozgósítással, fél méter fenék-szélességű, 2 méter s mélyébe vízlevezető csatornákat szándékozik építtetni, mely munkánál 2 méter mélységig köbméterenként 13 krt, azon túl eső mélységnél pedig 14 krt. hajlandó fizetni. Ajánljuk e körülményt a földmunkásaink figyelmebe.

Hűtlen cseléd. Pollák Herman vendégios panaszt tett a rendőrségnél, hogy a nála szolgálatban lévő Pintér Juliánna szakácsné, tőle többféle tárgyat: cukrot, kávé, sőt, tányérokat, evőeszközöket stb. eltolvajolt. Az eltolvajolt tárgyakat meg is találták a szakácsnénál, aki tettét beismerte. Minthogy azonban minde tárgyakat a rendőrség visszaszolgáltatta Pollák Hermannak s a vendégios erre a hűtlen cseléd megbüntetését nem kívánta: a rendőrség beszűnteti Pintér Juliánna ellen a további eljárást, aki tehát ezúttal elkerüli a büntetést is.

Jöszagveszedelem. Csongrádon a sertésvesztség gyanúja merült fel, minek folytán az állami kerületi állatorvost a községbe hívták. Dorosmán és Algyón pedig járványosan lépett fel a sertésörbanc, miért is a nevezett két község határát hatósági zár alá vették, hogy a veszedelem továbbterjedését megakadályozzák.

Uj orvos. Mint értesülünk, Eisler Samu dr., aki orvosi tanulmányait most fejezte be, Szentesen szándékozik letelepedni, hol — a körülményekkel számolva — a legalkalmasabb helyen, Kánás Nagymezőre kispiactéri házában vett fel lakást. Az orvosi gyakorlatot az uj orvos a napokban kezdi meg. Szívesen üdvözzöljük őt letelepülése alkalmakor és ajánljuk a község figyelmebe.

Egészség és szépség ellen nagyot vélekezünk mindenki, aki kritika nélkül használja a szelvény-hosszában hirdetett és laikusok által ajánlott szepítő szereket. E tekintetben Magyarországon még nem volt tanácsadó: csak mióta dr. Jutassy József, az összes gyógytudományok tudora és specialista bőrgyógyász külföldi tanulmányai alapján különös szakmáját tette az orvosi kozmetikát, csak azóta talál a község szakembert, kihez komolyan és teljes bizalommal fordulhat a szépségihűvek eltávolítása, a bőr ápolása és a szépség megóvása céljából. — A kéz- és arcbőr durvasága, tisztatlansága, seplő, májfolt, anyajegy, lencse, szemölcs, bőrrakha (mitesszer), pörösenés (wimmerli), izadás, hajkorpa, hajhullás, kelletlen szőrzet (női bajusz és szakál) stb. nem csodaszerektől mulnak el, hanem csak észszerű orvosi kezeléstől. Ugyazintén a szépség megóvásának és fentartásának titka is csak a bőr (teint) helyes ápolásában (mosás, szappan, arcpor stb. megválasztása) rejlik, ami egyén és kor szerint változó. Dr. Jutassy Budapest VII Erzsébet-körút 22, rendel 10 —1, 3—5. Levelekre válaszol. 5

Irodalom.

Magyarország Ezredéve.

Két szegedi hírlapiró: Szmolleány Nándor és Lipitai Károly, a »Szegedi Hirdető« belmunkatársai nagy irodalmi és történeti munka elkészítésére vállalkoztak. Átérve az ezredéves ünnep fenségessé voltát, eltekinték, hogy »Magyarország Ezredéve« címmel megírják az ezredéves ünnep egész történetét. Képet adnak az utókornak a magyar királyi és királyi család, a magyar nemzet, a törvényhatóságok, iskolák, egyházak, testületek, ipar, mezőgazdaság, kereskedelem, tudomány, irodalom, művészet, zene stb. ezredéves ünnepeiről.

Az idők örömutatója csak századokat jelez a világtörténelem lapjain. Századokról regélnék a legendák, tízenyolc százados maga a szeretet vallása is, csak a magyar történelem foglal el egy ezredet az idők folyásából. Hogyne volnánk büszkéek, féltéke-

nyek erre a tiszázados multra, amelyben a sok bánat mellett annyi fényes diadal, haddicsőség van letéve örökül, hogy erre a fényes ezredévre csodálattal néz a világ. Rátették most a koronát a tiszázados történelemre az ezredéves ünnepségekkel. Ennek a koronának nincs más drágaköve, mint a magyar hazaszeretet, nincs más éke, mint a koronás király iránt való hűségessé ragaszkodás: ám ezeket a drágaköveket jön hozzánk bámulni az egész világ és a föld minden nemzetének gyermeke elviszi magával otthonába a magyarok iránt érzett szeretetét és bámulatát.

Ez a ragyogás, amelyet a magyar hazaszeretet, ezredéves szent történelem magából kisugározott, belemerül abba a fényes multba, amelyből ünnepünkhöz néhány röpke pillanatra a történelemből kölcsönvettünk. A földműves, iparos, kereskedő, hivatalnok, szóval minden magyar ember visszatér ünnep után munkájához és ez a fényes ünnep csak emlékezetben, mesében, halvány képzeletben fog élni az utókor előtt. Ha az ezredéves ünnep ragyogását nem is tudjuk Vesta-tűzfényében tartani, munkálkodjunk azon, hogy egy pillanatra, egy morzsa se maradjon följegyzetlenül ennek a világtörténelmi nemzet-ünnepnek, legalább olvassák azok, akik nem láthatták, milyen ünnep volt az, amely most bennünket mámorossá tesz dicsőségével.

A megjelenendő munka hazafias és eszményi célját bizonyítja, az hogy Wlassics Gyula vallás- és közokt. miniszter elfogadta a könyv ajánlását, amely mint forrásmunka is határozott értéket ígér.

A nagy munka első kötete ez év október havában fog megjelenni.

Nyilvános elszámolás.

Clotild cs. és kir. Főhercegnő vednőksége alatt Cirkvenicán létesítendő gyermek-menedékhez javára eszközölt gyűjtés folytán következő adományok folytak be:

1. Balázsovics Margit kisasszony ivén adakoztak: Özv. Grabarics Ivánné 2 korona; Kass Gusztávné, Szlávik Gyuláné, Soós László, Csongrádmezei gazdasági egyesület, Czukor Adolfné, Balázsovits Norbertné, Hufnagel Jakab 1—1 koronát; Özv. ifj. Sarkadi Nagy Mihályné 80 fillért; Budai Imre 50 fillért; Pap Lászlóné, N. N., Sárdi Mihály, Sulcz Kálmán 40—40 fillért; Özv. Krausz Márkné 60 fillért; Stark Nándor, N. N. 20—20 fillért; összesen 12 korona 90 fillért.

(Folyt. köv.)

Népesedési mozgalom.

(1896. július 11-től július 18-ig.)

Születtek: Czuzi Anna, Agócs Erzsébet, Bördács Jenő, Fazekas Terézia, Czákó Imre László, Szóke Imre Gábor, Bartha Mária, Német Sára, Német utónév nélkül elhalt fiú ikrek, Lövinger Sándor, Gulyás Mária, Dezső Sándor.

Elhaltak: Czákó Mihály, 74 éves, végelgyengülés. Vig Franciska, 18 hónapos, bélszék. Maczó Anna, 64 éves, tüdőlob. Takács Antal, 3 hónapos, syphilis. Dobrai Anna, 74 éves, végelgyengülés. Reichberger Márton, 68 éves, szívvelhűdés. Fusti Molnár Lajos, 7 hónapos, bélszék. Sándor János, 75 éves, végelgyengülés. Czeiger Etele, 30 éves, bélrák. Tóth Juliánna, 70 éves, szervi szívbaj. Veres Lidia, 60 éves, szervi szívbaj. Mészáros István, 77 éves, végelgyengülés. Székely Erzsébet, 74 éves, bélrák. Bartha Mária, 3 napos, születési gyengeség. Török Anna, 9 éves, tüdővész. Stojkoviics Mária, 73 éves, agyszívelhűdés. Aradi László, 8 napos, születési gyengeség. Pusztai Franciska, 22 hónapos, bélszék. Stammer Sándor, 72 éves, baleset folytán, kocsiról lefordulva, gerinctörés.

Házausságra léptek: Aradi Imre Pataki Franciskával, Kristó Nagy Antal Katona Juliánával.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonatózsde. (Bpest, július 18. Az időjárás kedvező az aratási munkálatokra és a termelőik nagyobb mennyiségben hozták úgy az ó, mint az új gabonát a piacra. A fogyaszt-

tás' és a spekuláció pedig, tekintettel az egyes vidékekről beérkező kedvezőtlen aratási jelentésekre, erősebben vásárol és így lehetséges volt a mai 50.000 mm. forgalom mellett is 2/3 — 5 krral magasabb árakat elérni. A hangulat szilárd volt és leginkább torontalmegyei fajok keltek el, jelöl annak, hogy még sem lehetnek olyan rosszak az onnan terjesztett hírek. Rozsban leginkább új árú volt forgalomban 5.60—5.75 frtos árak mellett, Árpa lanyha irányszat mellett 4—4.20 frtot jegyez, Zab élénk forgalom mellett 10 krral emelkedett és 5.90—6.60 frton fizették szín és minőség szerint. Tengeri szilárd irányszat követ és 4—4.20 frtjával fizették. Káposzta repceből több tétel 9.75—10.— frtos árak között kelt el minőség szerint.

Nyilttér.

Krondorfi savanyúvíz.

Stefánia trónörökösne forrás, **kitünő gyógyvíz**, 12—12 **kedvelt asztali víz.** Szentesen: BUDAY és HORVÁTH urnaknál kapható.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MÁTEFFY FERENC.
Társ-szerkesztő: BÀNFAI LAJOS.

Eladó bor.

Kiváló minőségű, saját termésű **csongrádi siller bor**, 56 literen fölüli kisebb-nagyobb mennyiségben eladó. Bővebb értesítést ad **Tary Mihály**, Csongrádon. 3—1

Néhai Kiss Pál örökösének

lapistói 167, alsóréti 10 hold földjük, **nagyhegyi szőlőjük és kurczaparti kertjük** eladó. Értekezni lehet az örökösök bármelyikével. 3—1

Földbérbeadás.

Dr. Borotvás Dezsőné Sarkadi Nagy Eszter, az atyjától örökölt összes földjeit egy, esetleg több évre haszonbérbe kiadja. Értekezhetni vele Szentesen, öv. ifjú Sarkady Nagy Antalné házánál f. évijúlius hó 18 és 19-én. 2—2

Kézimunka-oktatás.

Tisztelettel értesítem a nagyerdemű szüléket, hogy Szentesen a III. tized 376. sz. Lévy Lajos-féle házban **női kézimunka-iskolát** nyitottam, hol is minden korú leánygyermek, a **legjutányosabb feltetelek** mellett részesülhetnek mindennemű kézimunka-oktatásban, kezdve a kötésen, a legfinomabb himzőmunkáig vagy fehér-varrásig.

Kézimunkáim megtekinthetők az érdeklődők által: öv. **Schiller Hermanné** női divattermében, Kossuth-útra.

Magamat a t. szülék szíves jóindulatába ajánlván, tisztelettel:

Grünwald Gizella.

Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Köszénbánya Részvény-társulat

vezérképvisele

Bleier Soma és Ármimál Mezőtúron és Nagyváradon.

ajánlja a közelgő cséplési évadra legjobb minőségű

darabos, salon, kocka, akna, dió, dara és por szezeit

a lupényi bányákból, legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállítva. Megrendelések vagy a **központi igazgatóság-hoz, Budapest, V., Nádor-útca 13.** vagy **Bleier Soma és Ármimál vezérképviselőkhöz Mezőtúrra** intézendők. **Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.** 3—1

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcelokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsd ellen védve.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve. **W. GARVENS, Wien,** I., Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

1687/896. *Sövényháza község előjárósága.*

Hirdetmény.

Sövényháza község előjárósága részéről ezennel közhírré tettetik, miszerint az általa alkotott és a nagym. mk. földmivelésügyi minisztérium által 5416 891. sz. határozatával jóváhagyott szabad kikötők és azok mentén megjelölt rakhelyek használatáért szedhető díjakról alkotott szabályrendeletben megállapított díjak díjszedési jogát és pedig:

1-ször A Tisza folyó jobb partján a mindszei révnél, a jelenlegi komjáronál, — továbbá ;

2-szor a Tisza folyó balpartján a mindszei régi hajó-állomásnál levőket folyó évi augusztus hó 1-től 1897. évi december 31-ig árverés útján haszonbérbe adja.

Az árverés folyó évi július hó 23-án, d. e. 10 órakor. Sövényháza község közházánál fog megtartatni.

Mely árverésre a díjszedés jogát kivenni szándékozik ezennel meghivatnak.

Sövényházán, 1896. július 14-én.

Piti István, Csikós János, jegyző. bíró.

Vendéglő-nyitás.

Tisztelettel értesítem a n. érd. közönséget, hogy Szentesen, a **Neumann Jónás** tulajdonát képező s a **Profétához** címzett **vendéglő és kávéház** kezelését átvettem és azt — a kor igényeinek megfelelő kényelemmel berendezve, **a f. hó 5-én megnyitottam.**

Évek hosszú során át a vendéglői szakban szerzett tapasztalatom mellett biztosítékot nyujtok a t. közönségnek az iránt, hogy nálam **ételben és italban mindenkor a legjobbat kapja a legszolidabb kiszolgálás mellett.**

Különösen ajánlom a n. érd. közönség figyelmébe, hogy nálam a kőbányai **királyserfőző** kitünő gyártmányai mindenkor friss csapolásban kaphatók és pedig

- 1 pohár frissen csapolt sör 10 kr.
- 1 palack sör 16 kr.
- 1 , barna sör 18 kr házhoz szállítva is.

Külön kimérésben kaphatók még kitünő tiszta minőségben:

- gabona pálinka — — — 30 kr. — 40 kr.
- seprő pálinka — — — 60 kr.
- törköly pálinka — — — 80 kr.
- tiszta törköly seprő 1 frt — —
- rum — — — — — 80 kr.
- megszesz — — — — — 80 kr.
- barack-pálinka — 1 frt 40 kr.

literenként, mely pálinkák mind kisüstön főttek. Ugyszintén hamisítatlan tiszta kerti és hegyi borok is — csongrádi bor literje 36 krért mindenkor kapható.

A n. érd. közönség szíves pártfogását kérve vagyok, Szentesen 1896. július hó.

tisztelettel:

Sárosy Lajos Sándor.

Hirdetmény.

Alírott zárgondnok közhírré teszi, hogy dr. Vecsery Sándor ügyvéd által képviselt Gila Franci végrehajtónak Tóth József és neje elleni végrehajtási ügyében a felfoglalt termések árverésben leendő eladása, a szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság 2969/kt. 96. sz. végzésével elrendeltetvén, annak megtartására határidőül folyó évi július hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája a helyszínre kitűzetett, mely alkalommal a szegvári 1431. sz. tjkben A + 1802/a. rsz. 5 kat. hold ingatlan ezidei búzatermése (20 vontató) eladatik.

A kikiáltási ár 200 frt, venni szándékozők tartoznak bánatpénzül 20 frtot a végrehajtó kezébe letenni.

Venni csak készpénzfizetés mellett lehet, mely esetben a legtöbbet ígérő az eladott termést azonnal birtokába veheti.

Szentes, 1896. július hó 17-én.

H. Szabó Imre,
zárgondnok.

Félszázad óta

kitűnőnek elismert

Arany érem Dr. SICHULSKY Erdem érem
Pecs 1888. fele Temesvár 1889

Arckenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatású képezik. Megbízható sikerrel használtak, szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztatlansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr.

Jolliesante-Crème

bőrfinomító és szépítő szer. Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLLISSANTE-PUDER

fehér, rózsá és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

Jolliesante-Fogpor

legegészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzödésük eltávolítására s megővésére, mely által egyúttal a foghúrsra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Jolissante-szappan

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilett-szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, úde kinézését. Kívánatra mintadarabok ingyen adatnak. Egy drb ára 40 kr.

HAJ-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. Szentesen Gömbös László gyógyszerészárban. 20—16

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik!

Az
Eszéki Spitzer-Kenőcs
és az
Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentúl is
ESZEKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle
gyógyszertárban
készül és megrendelhető.

Szeplőket
és
májfoltokat,
valamint az összes
bőrtisztítatlan-
ságokat
biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor, három színben . . . . . 50 kr és 1 frt.
1 tégely képaszta . . . . . 60 kr.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéretik a t. közönség csakis **Dienes-féle** eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni. 20—15

Cseplőszén-eladás!

Van szerencsém tudomásukra hozni a cseplőgéptulajdonosoknak, hogy nálam petroszényi kőszén van eladó, kisebb mérésbe; de ha egész waggonra kapok rendelmenyt, igen olcsón szállítok.

Szives rendelmenyüket kérve
tisztellel:

2—1 Gyuricza István.

1112/vh. 1896. sz.

Árverési hirdetmény.

Alírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1896. évi 3931. s több számú végzése következtében Kiss Zsigmond ügyvéd által képviselt **Farkas Ödön, Béla, Izabella, Emma, Adok István, Schwarz A. és fiai** javára **Farkas Geleon** szentesi lakos ellen 2983 frt 77 kr. s jár. erejéig 1896. évi április hó 3-án foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján felfoglalt és 3295 frt 46 kr-ra becsült üveg-és porcellán-neműek és más tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósg 7058/1896. sz. végzése folytán 2983 frt 77 kr. tőkekövetelés, ennek a végzésckben jelzett napoktól járó 6 százaléki kamatai és eddig összesen 199 frt 15 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig Szentesen, alperes üzlethelyiségében és lakásán leendő eszklőzésére 1896. évi július hó 27. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1896. évi július hó 7.

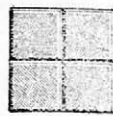
VEGH SÁNDOR,
kir. bírósági végrehajtó.

Éljegyzék ingyen és bérmentve,

Éljegyzék ingyen és bérmentve,

MELOCOPETER
BUDAPEST
M. Déval utca 21.

Néhai Piti József örököseinek

veker-háti 122 hold szántó földje több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni vásár-tér I. tized 518. sz.

1566. sz.

Felhívás a szülőkhöz!

Azon szülőknél, kik a mai iskolai tartervnek megfelelőleg fiaikat a német nyelv elsajátítása végett Szepességre óhajtanak adni, tanácsoljuk nekik első sorban **Podolint** felkeresni, hol a kegyesrendűek vezetése alatt róm. kath. algymnasium van, e mellett:

1. A lakosság Podolinban kizárólag német ajku s a német nyelvet csakis ily helyen sajátíthatja el a gyermek.

2. A podolini gymnasium négy osztályában a tanulóifjúság száma alig haladja meg a 100-at s így annak már kisebb számanál fogva is a tanári kar mind erkölcsi, mind előmeneteli tekintetben nagyobb felügyeletet gyakorolhat.

3. A havonkinti teljes ellátás 12 frttól 25 frtba kerül; a lakások már a kárpáti levegőnél fogva is egészségesek, az élelmezés pedig a fizetéshez képest kitűnő; s hogy a gyermekek tisztán járjanak, arra a tanári kar a városi előljárással együtt felügyel.

4. Az utazás Podolinig igen könnyű és olcsó, miután vasúti állomás helyben van (a Kassa-oderbergi vasút poprád-podolini szárnyvonala).

5. Az algymnasiumnak főgymnasiummal való kiegészítésére már megtették a lépések, mely azon előnnyel jár, hogy a tanulók helyben végezhetik el gymnasiumi tanulmányaikat.

Különbön minden felvilágosításal készséggel szolgál **Lippóczy Vilmos** városi főbíró.

Podolinban, 1896. július hó 4-én.

Rusch Pál,
főjegyző.

3—2

Lippóczy Vilmos,
városi főbíró.